

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. III. Vtrùm anima Christi videre in Verbo possit omnia poßibilia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

V.
Quo sensu
dicit Christi-
sus se nesci-
re diem iudi-
cii.

Non tamen huic obstat quod Christus Marci c. 13. dicat se nescire diem iudicii, nam iuxta sanctum Augustinum, Hieronymum, Chryso- stomum, Ambrosium, Athanasium, Hilarium, & alios, solum hoc sensu dicit se id nescire, id est non ita scire ut possit revelare, cum illud sub se- creto accepisset, quæ autem hoc modo scimus, cum veritate dicimus nos nescire cum ab impor- tuno aliquo interrogatore urgemur: sicut licite dicit quis se ignorare ea quæ in confessione accep- pit, ut rectè Suarez, & Tannerus hic, Disp. 1. quæst. 5. d. 4. num. 107. Ratio sancti Thomæ & omnium est, quia beatus quisque in Verbo ea videt, quæ ad illius statum pertinent: cum ergo Christus sit Dominus omnium, & iudex caputque univerforum, nihil est horum quod in Verbo videre non debeat.

VI.
Dicit nequit
Christum
solum ha-
bitisse scien-
tiam visio-
nis habitua-
lem horum
omnium.

Nec satisfecerit qui dixerit hoc solum arguere cognitionem habitualement Christi in Deo horum omnium, non quod in actuali cunctorum visione semper versetur. Hoc inquam non satisfact; visio enim beati, ut communiter dici solet, est invariabilis, & semper in actu secundo, sicque quod semel quis videt in Verbo, semper videt, & quod ab initio non videt, nunquam videt, alioqui si plures & pauciores videri possint creaturæ in Deo pro libito, consequenter nunc magis nunc minus clarè videretur objectum primarium, nempe Deus, sicque sancti essent uno tempore simpliciter beatiore, etiam quoad beatitudinem essentialem, quam alio.

VII.
Dices: Ergo
anima Christi
compre-
hendit scien-
tiam visio-
nis Dei.

Objicies primò: Hinc sequi comprehendere animam Christi scientiam visionis Dei. Contra, ergo videns scientiam visionis vel simplicis intelligentiæ ut terminatam ad centum creaturas, illam ut sic terminatur, comprehendit. Ad argu- mentum ergo Cæteranus, Capreolus, & alii ex Thomistis concedunt sequelam, nec id censent inconveniens. Sed quæstio est de nomine, & censo potius negandam, ad comprehendendum, siquidem scientiam visionis deberet, quicquid cum illâ identificatur comprehendit, ut scientia simplicis intelligentiæ, omnipotentia, &c.

VIII.
Ex eo quod
anima Christi
si videat se
in Verbo, non
sequitur eam
videre suam
durationem.

Objicies secundo: Si anima Christi videat omnia in Verbo, ergo & videt se; hoc autem fieri non potest, sic namque videret intuitivè se perpetuò duraturam, quod implicat; tunc enim Deus non posset illam destruere. Respondetur: Primò, cum duratio distingatur à re durante, non est necessarium, ut visio terminata ad rem, terminetur ad ejus durationem. Secundo dico ex hoc capite præcisè non repugnare ut visio terminetur etiam ad suam durationem, ut dicunt aliqui de duratione indivisibili petente durare per horas; sufficienter enim salvatur libertas Dei, ex eo quod in illius potestate fuerit illam primò non producere.

IX.
Dices: Ergo
visio reflectit
supra se.

Objicies tertio: Hinc sequi visionem reflectere supra se, quod videtur implicare; sic enim causaret se, ex objecto enim & potentia paritur notitia. Pater Hurtado Disp. 10. de animæ sect. 4. num. 36. ob hoc argumentum negat posse actum illum reflectere supra se. Existimo tamen probabilis non repugnare cognitionem esse inadæquatè representationem sui, tum quia cognitio Dei se cognoscit, tum quia multi actus creati hoc habere videntur, ut hi actus, *Omnis actus intellectus est spiritualis*; omnis res creata pendet à Deo, &c. objectum enim horum actuum est omnis actus intellectus & omnis res creata,

ergo & ipse actus, cum intra ambitum rei crea- tæ contineatur.

Ad argumentum ergo dico duplex esse ob- jectum, motivum & terminativum, & licet actus non possit esse objectum motivum respectu sui, cum objectum motivum illud sit, quod vel per se, vel per speciem à se productam concurrat physicè ad cognitionem, & de hoc solum intelligitur axioma illud desumptum ex sancto Augustino, potest tamen aliquid esse objectum quæ terminativum respectu sui; hoc enim nullam dicit causalitatem objecti respectu actus, sed omnimodam simulta- tem. Nec necessarium est omnes species produ- ctiab objectis, sed possunt produci à Deo imme- diatè, quod saltem divinitus fieri posse certum est. Nec etiã semper cognitio dicit relationem ad objectum, sicut nec producens ad productum quando idem producit & cognoscit se; relatio enim est ad aliud. Ex quo à fortiori inferunt aliqui posse visionem videre se in alio objecto primario, nempe Deo, & per speciem illius, ut docet Pater Erice Disputatione quinquagesima primâ, num. 57.

Objicies quartò: Non posse Christum videre in Verbo actus suos liberos antequam fiant; hac enim ratione liberi non essent, si enim videbantur futuri, cum visio sit certa, & intuitiva non poterant non fieri, alioqui visioni subesse posset falsum. Respondetur: visionem non esse priorem sed posteriorem actibus Christi liberis, nec hanc in eos influere, sed ad eam præsupponi; ideo enim videntur quia futuri sunt. Regulabatur autem Christus ad illos eliciendos à scientiâ infusâ, unde scientia visionis non magis tollit libertatem respectu horum actuum, quam tollat scientia Dei per quam ab æterno eos novit futuros. Si qua tamen sint, quæ scientiam visionis Christi neces- sariò sequantur, vel dicendum Christum non vi- disse ea formaliter in Verbo, sed solum causaliter, quatenus scilicet ex visione oritur cognitio illo- rum, sicut P. Vasquez hic, Disp. 50. cap. 3. affir- mat Christum nullam omnino creaturam videre in Verbo, nisi causaliter, imo ut in primâ parte vidimus, docet creaturas non posse videri in Deo, vel asserendum per novum gradum visio- nis priori superadditum objecta illa videri.

SECTIO TERTIA.

Vtrum anima Christi videre in Verbo
possit omnia possibilis?

HUIC quæstioni difficultas inde oritur, quod cum citra errorem in Fide, ut multi existimant, dici nequeat Deum posse compre- hendi, ob plurima sacrarum Literarum testimo- nia, in quibus Deus vocatur incomprehensibilis, vel saltem hoc asserere sit temerarium ob com- munem Theologorum, qui in hoc negando conspirant, consensum; hinc inquam oritur dif- ficultas, utrum omnia possibilis ab intellectu ullo creato intuitivè Deum vidente, cerni in eo possint; cum enim quicquid est formaliter & eminenter in Deo clarè cognosceret, videtur fore ut Deum comprehendat, cum quippe cog- nosceret quantum cognoscibilis est. Hanc quæstionem in Philosophia tractavi, Disputa- tione 20. de anima, quò Lectorem remitto, ubi eam in utramque partem fusè videbit dif- ficultam.

SECTIO

X.
Duplex est
objectum
motivum
& termina-
tivum.

XI.
Dices: Non
potest Chris-
tus videre
actus liberi-
beros, anti-
quam fiant.

Quid de
actibus sic
dicendum,
qui scientiâ
visionis sup-
ponant.

Vnde presen-
tis quæstio-
nis oritur
difficultas.

Quæstio hæc
licet discussa
est in libro
de anima.